Почтову оплату зложено з гори гуртом.

Ч. 50. Неділя, дня 11. грудня 1921. (Ціна 1. прим. 20 мп.) Рік III.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Ціна примірника **20 м.** Чвертьрічна передплата разом в оплатою почт. в краю **240 м**; за границею разом в оплатою почт. **600** марок, поодиноке число **50 м** В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемишль, вул. Побереже ч. 1.

В 40-літний ювілей У. П. Т.

Сорок літ від заснування українського Педагогічного Товариства, а скілько пожиточної, важної, національної діяльности! Зі скромного завязку, у склад котрого увійшов невеличкий гурток львівських людей, розвинуло Товариство свої філії і кружки скрізь по краю, збираючи в свої члени усю свідому українську інтелігенцію. Те що ми сьогодні увірили в можність існування приватних шкіл таки нашими власними силами, пливе з У. П. Т., яке перше приступило до оснування приватних шкіл у Львові. За тим почином йде дальша робота і перед війною стає українському Педагогічному Товариству до помочі Краєвий Шкільний Союз.

Сьогодня успіхи Товариства — це спроба і міра наших сил. Не тільки, що існують майже всі школи, що були перед війною, але число їх зростає з кождим днем. Та все те нічим з огляду на наші потреби на полі шкільництва. Це тільки крапля води у безмежному морі.

І праця попливе далі, коли тільки ціле наше громадянство порозуміє, що без його помочі справа не поступить наперед. А поміч може дати зрозуміннєм цілей і потреб, та матеріяльною, грошевою піддержкою істнуючого шкільництва. У. П. Т. потребує тепер місячно два міліони марок, за місяць два мусить те число зрости, бо й так побори учительських сил, занятих у наших школах не вистарчають на найскромнійший прожиток (10—20.000 Мп.)

Бажаючи Товариству найгарнійшого розвитку в дальшій будучности, звертаємось з гарячим зазивом до усієї суспільности, до цілого народу мати безперервно на увазі потреби У. П. Т. Жертвенність не сміє упадати, не сміє стати на тій точці, до якої ційшла, але мусить зростати, коли ходить о правильний розвиток нашого приватного шкільництва.

З приводу ювілею поручаємо всі видавництва У. П. Т,, марки, переписні листки, ювилейну брошуру, тощо. Взиваємо до уладжування свят на ціли У. П. Т. і всі зібрані жертви з цього приводу слати на адресу: Українське Педагогічне Товариство, Секція »Рідна Школа«, Львів Ринок ч. 10. І. пов.

Сильні вірою, кріпкі працею, непохитні характером — станьмо на сторожі нашого шкільництва, а тоді не буде даремним наш клич: »В школі наша будучність«! —

Східна Галичина.

Справа Сх. Галичини не сходить зі шпальт польських ґазет. Що-дня майже появляються вістки, які доносять щось на ту тему — а саме, що Уряд ЗУНР не має грошей, та що українські політики, які перебувають тепер на еміґрації, внесли просьбу до польського уряду в Варшаві, щоби дозволив їм вернутись до рідного краю. Пишуть польські ґазети, що такі просьби внесли навіть такі особи з укр. еміґрантів, котрих імена викликували у Варшаві сензацію — не подають однак, котрі то саме особи. Розуміється, що усі ті вістки — це тільки бажання польських ґазет. Що Урядови ЗУНР не переливається — це правда, але завдяки допомозі американських Українців, котрі зложили поважну суму на позичку народної оборони, Уряд ЗУНР може спокійно продовжати свою політичну акцію. Вістки польських ґазет мають тільки одно на цілі, щоб будити серед галицьких Українців зневіру в свою слушну справу.

Те саме дотичить і вісток про невдачі політики Уряду ЗУНР. Польські ґазети пишуть, що в другій половині падолиста секретар для справ закордонних Др. Кость Левицький виїхав був з Др. Ст. Витвицьким до Льондону, щоб інтервеніювати в справі Сх. Галичини в англійськім уряді справ закордонних. Але англійський уряд не приняв Др. К. Левицького і дав йому приказ виїхати з Льондону. Чи це правда, що Др. К. Левицький виїхав дійсно до Льондону, про це нема ніяких достовірних вісток, а у вістці неначеб англійський уряд не приняв Др. К. Левицького — видко виразну злобу польських ґазет. Ми певні, що ця вістка є впрост видумкою для „pokrzepienia serc".

Ту саму ціль має і вістка, неначеб австрійський уряд видалював Українців з Відня, та що інтервенція Петрушевича стрітилася з відмовою австрійського уряду. Як пишемо на іншім місці, віденські комуністи допустились грабунків у Відни, і австрійський уряд розпочав тепер репресії проти комуністичних організацій чужинців. Звісно, що й українські комуністи розвивали свою діяльність у Відни — і дуже можливе, що й против них звернено репресії. Ми стоїмо при тім, що Українці як гості у Відни не мають права вмішуватись у політично-партійні відносини Австрії, а свою діяльність повинні обмежити тільки обороною українських політичних інтересів. Колиж вони робили навпаки — то й нікого з нас не буде голова боліти, що з ними зробить австрійський уряд. Правда, що в часі таких репресій можуть бути доноси і на зовсім невинних людей, але в таких випадках інтервенція Уряду ЗУНР не може лишитись без додатних наслідків.

У Варшаві далі „працюють" над автономією для Сх. Галичини і міністерство польське заявляє, що ніщо не спинить його в тій праці. Але рівночасно польські ґазети донесли, що в англійських урядових кругах пануе велике невдоволення, що Польща береться до вирішування долі Сх. Галичини, заки Найвища Рада скаже своє слово в тій важній справі. Ця вістка свідчить, що Англія не змінила свого становища в справі Сх. Галичини і бажає її в найкоротшім часі розвязати. Кружляють вістки, що справа Сх. Галичини буде вирішена на Найвищій Раді з початком 1922 року.

Подаючи отсі вістки до відома укр. громадянства, ми не хочемо його зовсім заколисувати. Навпаки — бажаємо, щоб громадянство прийшло до переконання, що міжнародна політика тим скорше забере голос в справі будучої долі нашого краю, коли ми енерґічною працею на всіх царинах нашого життя викажемо, що ми бажаємо розвязки справи Сх. Галичини по вислуханю наших бажань, опертих на новітнім праві про самоозначеннє народів.

Повстаннє на Україні.

Часописи доносять, що повстання на Великій Україні згнобили большевики. Повстанці мали за малі сили, а селяне не дали їм такої допомоги, якої сподівались керманичі повстання.

Жаль стискає серце на вістку про цю нову невдачу повстанчого руху на Україні. Подаючи першу вістку про повстанне, ми висловили свої поважні сумніви що-до успіхів повстання. Ці думки випливали не з малодушности, але з твереього оціннювання реального стану річи. Горстка війська не вистарчала, щоб боротись проти великих сил большевицьких а рівночасно організувати повстаннє, а на самі селянські маси серед таких обставин не можна числити. Бо хоч і як українське селянство ненавидить большевиків, то всеж таки воно теж має перед очима реальні дані. Воно тільки тоді кинеться на ворога, коли буде певне, що повстанські зади криє військо, і коли буде мати подостатком оружя і воєнного матеріялу. А тимчасом повстанче військо було незначне, а воєнного матеріялу майже нема. Вправді у нас часто шириться вістки, що на Україні між селянством дуже багато оружя і муніції — але ці вістки надто фантастичні. Від р. 1918 багато воєнного матеріялу зужилось, а останки зовсім не вистарчають для ведення війни з ворогом, що має все до розпорядимости. І мабуть саме тому українське селянство так обережно ставилось до повстанчих проклямацій.

Говорять у нас часто, що саме імя головного отамана Петлюри заелектризує селянські маси. Люде, що тепер приїздять з України, стверджують що імя Петлюри популярне тільки на Лівобережу, як казочного героя, що стане на чолі селянства і вижене большевиків. Натомісь на Правобережу імя Петлюри скомпромітоване союзницьким походом на Київ в р. 1920. Тоді селянство так попеклось на „союзниках", що тепер дує на зимне. Можливе, що й це мало деякий вплив на невдачу повстання.

Коли вістки про катастрофу правдиві, потягне вона за собою багато жертв, бо лютий ворог використає варварське право побідника: „горе побідженим". Такі невдачі викликані браком підготовлення повстанчої акції криють велику небезпеку, — вони деморалізують селянські маси, ослаблюють віру в перемогу над ворогом.

Тому і останнє повстання повинно нас багато навчити. Наша придніпрянська еміґрація повинна раз вже прийти до переконання, що сама туга за рідним краєм тут не вистарчає. Вона повинна зрозуміти, що ворог ще сильний і що треба всі сили зєдинити до боротьби з ним. Повинна вона відкинути всі фантастичні мрії і шукати в єдности реальних шляхів, щоб вони завели її до вольної від вороги України. Для еміґрації повинен тепер бути клич: кожда влада добра, аби була тільки українська влада і щоби зуміла прогнати ворога. Цю владу треба створити і довкола неї зєдинити сили.

Чим скорше це станеться, тим ліпше. Бо треба памятати, що Україна вже четвертий рік під большевицьким режімом. За той час підростає нове поколіннє з иншим світоглядом, прищіпленим насильно ворогом. І боротьба з цим світоглядом буде тим тяжча, чим пізніще її розпічнеться.

В Імени Річипосполитої Польської!

Суд Окружний в Перемишлі, як трибунал для справ пресових орік на підставі §§ 489 і 493 п. к. 1) що зміст артикулів уміщених в ч. 4 . виходячого в Перемишли періодичного часопису „Український Голос" з дня 13. падолиста 1921. а) п. з. „Мирним Шляхом" в уступі від слів: „Видригнена опять на всесьвітному" до кінця артикулу і б) п. з. „Брутальна самоволя полицийних функціонарів" від слів: „Варта було се бачити" до слів „щоби ту самоволю вкоротити" містять знамена провини з § 300 з. к. і §§ 487, 488, 491 з. к. і артик. V. зак. з 17. грудня 1862 Ч. 8. Д. з. д. з р. 1863; 2) що конфіската цього числа часопису „Український Голос" є оправдана. 3) що розповсюднювання згаданого артикулу є заборонене.

Заразом поручається Редакції часопису „Український Голос", по мисли § 20 устави пресової, щоби зміст сего оречения на першій стороні найблизшого числа свого часопису без причин умістила.

Суд окружний в Перемишлі, Відділ VI.
дня 14. падолиста 1921. (Підпис нечиткий.)

Памятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу"!

Жіночий сойм.

Дня 22. грудня розпічне у Львові свої наради Всеукраїнський Жіночий Зїзд. Буде це отже перший жіночий сойм, на якім буде репрезентоване жіноцтво із всіх закутин нашої землі, — розуміється, о скільки на це дозволяє сучасне лихоліттє. Предмет нарад вельми важний: українські жінки реклямують для себе такі самі права, які мають чоловіки, — бажають взяти участь в громадянсько-політичній акції, хотять статись співрішаючим чинником в нашім політичнім життю. І саме цей сойм має дати почин політичній організації укр. жіноцтва.

Як бачимо, наші жінки зриваються до високого лету, бажаючи розпочати нову епоху жіночого руху. Тому не від річи буде, коли ми і зі сторони чоловіків заберемо голос в тій так важній жіночій справі.

Нема що правди укривати — наше громадянство і то спеціяльно в Галичині, тяжко прогрішилося супроти жінки. Бо коли на Великій Україні вже в 60-их рр. минулого століття, під впливом російської літератури, інтелігентна жінка уважалась за товариша чоловікови і в поступовому громадянстві ніхто не важився виступати проти рівноправности жіноцтва в громадянських справах, то у нас в Галичині і сліду цего не було. Українська жінка в Галичині мала так обмежену сферу діяльности, як це тільки можна було обмежити. А коли виступала прилюдно — то хіба на вечерницях та балях. Що гірше — громадянство було, а навіть ще й тепер є, крайно несправедливе, прикладаючи іншу міру і мораль до чоловіків, а іншу до жіноцтва. Кажемо громадянство, аби хто не думав, що тут тільки мужеський пол завинив. Винні тут в рівній мірі і жінки, які для себе були або і є густо-часто гострійшими суддями як чоловіки.

І нехай це буде гордістю для укр. мужеського пола, що він сам викликав реакцію та протест проти поневолення жінки. Драгоманів, Франко і Павлик ще в 70-х роках видвигнули право жінки на своє власне життя і працю, самостійне порядковання своєю особистою долею. Словом — мужеський пол зробив боєвим питанням визволення (еманціпацію) людини в жінці. Що-йно дорогою, вказаною чоловіками, пішла Н. Кобринська з товаришками і дали почин жіночому рухови, який в нашім громадянськім життю лишив незатерті сліди коритної праці на всіх ділянках життя — з виїмком політичної.

Цей рух жіночий хоче тепер втягнути в свою орбітру і політичне життє. Чи мають жінки на це право? Безперечно — їми переконані, що участь жінок в політичнім житю матиме велике значіннє.

Радує нас передовсім отсе, що самі жінки признають отверто й щиро, що вони неприготовані ще до політичної акції та що її мусить попередити довша орґанізаційна праця. Ця безпретенсіональність мусить впрост розброїти навіть найбільшого противника жіночого руху і саме вона є як найкращим свідоцтвом, що жіноцтво серіозно ставиться до свого важкого і одвічального завдання. Жіночий рух нині у нас — це діяльність жмінки інтеліґентних жінок, що своєю енергією імпонують, але далеко їм ще до того, щоб вони мали вплив на маси сільського жіноцтва. Не хочемо зовсім задраснути жіночої амбіції, коли скажемо, що — вони ґенерали без війська. А колиб і вдалось їм часть маси потягнути за собою, то буде це маса темна, неадісціплінована, що в політичній акції більше пошкодить як поможе. І от тут чекає жінок праця, яка має політично освітити ті маси і приготовити їх до діяльности.

Очевидно, що заки це станеться — повинна жіноча репрезентація в складі вишколених політичних сил вже тепер увійти в законодатні тіла, де впливатиме дуже хосенно на законодавство, де висвітлювати і висловлювати ме потреби і бажання українського жіноцтва взагалі. Ці трибуни жіночі будуть радо повитані мужеським полом як рівноважний чинник політичний. Чи ця рівноважність удержиться, це залежить від самих жінок т. є. коли цей мандат віддасться в руки індівідуальностям, що мають найкращі кваліфікації до політичної діяльности, бо ця репрезентація має виробити потрібний авторитет жіночому політичному рухови. У цей репрезентації мусить бути дуже розвинена свідомість великої одвічальности за кождий свій крок політичного характеру, мусить вона бути сильною, енерґічною.

Енерґічною! Лиш нехай нас жінки хибно не зрозуміють. Не хотілиб ми наших жінок бачити з затисненими пястуками, з піною на устах, з жовчею в серцях — як кидаються у вир боротьби політичних партій чи гуртків. Ох, волілиб ми не дочекати тої сумної хвилі!

Жінка вже з природи ніжна. Її завданнєм, вложеним на неї природою, не ранити а гоїти — не розбурхувати політичні пристрасти, а лагодити своїм благодатним впливом. Історія вчить, що жінки мали деколи великий вплив на хід політичних подій, і то не будучи на сцені, а діляючи іззa куліс. „My rządzim światem — a nami kobiety“ — це не пусті слова, а свята правда. Але з жалем треба признати, що жінки по двірських камарилях багато лиха вчинили своєю хитростю, інтриґами — не мало вони завинили а навіть впрост з примхи причинились до кривавих воєн. Правда — зробило їх такими безсердечними їхнє міліє, але факт остане фактом.

Колиж отже жінки, діляючи за кулісами мали великий вплив на розвій політичних подій, то о скількож вони більше зроблять, коли виступлять як актресси в політичній акції. І сподіймось, що наші українські жінки будуть свій вплив кидати на терезки політичних подій — але тільки вплив в додатнім напрямі. Навіть вроджена жіноча хитрість буде служити красним, благородним цілям.

Це буде діяльність політично освідомленої жінки в мирних часах. Колиж однак ворог стане на кордонах української землі — політично освідомлена жінка стане герольдом, що буде воєнних взивати й загрівати до боротьби. Сльози її скаменіють в грудях і вона до чоловіка, до сина скаже словами старинної Спартанки: „Йди і вертай зі щитом або на щиті“. Вона буде свідома, що політика підпорядкувалась стратеґії, цофнесь в сферу гуманітарно-санітарної служби, буде гоїти криваві рани, одержані в обороні Рідного Краю.

Оттак ми, чоловіки, представляємо собі здебільша громадянсько-політичну діяльність української жінки. І віруємо кріпко, висловлюючись словами піонерки жіночого руху Юлії Шнайдер — що українська жінка приступить до політичної діяльности з серцем, що

..... кращої всім прагне долі,
Що бунту повне проти самоволі,
Що людські рани всі його болять.

Дописи.

З Доброміля. Недавно відбулись тут загальні Збори всіх товариств економічних, а то „Народного Дому“, „Базару“, „Надії“, молочарської Спілки і філії „Сільс. Господаря“. Всі ті товариства перед війною розвивалися гарно, на жаль однак, війна розвій їх спинила, а людипроводирі розбрились по широкому світі як о. Гумецький, Павлюх, Манько і о. Менцінський. На їх місце увійшли нові сили, знані з праці на економічнім поли, як о. Маринович, Дзюбінський, о. Ґоцкий і є повна надія, що вони попровадять ці Товариства як слід. Додати треба, що філія „Просьвіти“ удержує вже другий рік прив. курси ґімн. і придбала до науки вчителів, котрі попри працю в школі, посвячують свій вільний час нашим товариствам як п. Іван Лазор, п. Чайківский о. Кіт і інші. — Найбільше поле до праці має філія „Сільс. Господаря“, тому на заг. зборах постановлено до нової Ради філіяльної багато бажань, як утвореннє промислової бурси, курсів домового господарства, та шиття і т. д. — *Учасник.*

Церківна, пов. Долина. Наше село — це одно з рухливійших сіл гірської закутини. Тут читальня „Просвіти“ від давен-давна. Навіть в часі світової війни вона якось-тако животіла.

В р. 1919. відновлена заходами Всеч. о. Штайдена, розвиваєтся як слід. Має около 200 членів, а при тім драмат. кружок, який під проводом Мик. Гука і Ів. Курила дав вже кілька гарних вистав, що дуже корисно впливає на загал. Стаpанєм тямущих одиниць, як: Мойс. Пініжа, Ів. Гука, Гр. Штурмака, Ст. Гука і тов. постановлено гарний памятник камяний з написею „Борцям за волю України“. Посвяченнє відбулось при участи кількох священиків в день храмовий 13. XI. с. р. На памятник зложено 3 вінці: від читальні; драм. кружка і школярів. По відправленню панахиди виголосив патріотичну промову о. Петраш, завідатель Вітвиці, загріваючи присутних до дальшої праці. В часі Богослуження зібрано 1000 Мк на „Рідну школу“. Степан Коваль.

З Себечева, пов. Сокаль. У нас просвітне життє пливе як найкраще. Завдячувати це можна місцевому парохови о. Гарасовському, як також горстці свідомих громадян, які не пожаліли жадного в тім напрямі труду. А іменно дотеперішну читальню „Руску“ замінено на чит. „Просвіти“, а в члени вписалося чимало господарів і молодіжи. Також заложено при читальні Драм. Кружок, якого силами відсвятковано 60. літ роков смерти Т. Шевченка — відіграно драму „Назар Стодоля“, получену зі вступним словом і декламацією „Посланіє“. Також відіграно комедію „Ворожбит“. Ці вистави так зацікавили присутних гостей, що опісля обі вистави відіграно по три рази. Більшу часть доходу обернено на справленнє власних декорацій, а часть знова призначено на добродійні цілі. Як бачимо, наше громадянство береся серіозно за просвітнє діло і не жалує хочби найбільших трудів в тім напрямі. Звертаємося до всіх сусідних сіл Себечева і до свідомих в них громадян, щоби вони взялись за просвітнє діло, як-що їм лежить на серці загальне добро нашого народу. Почин хай дадуть свідомі люди, особливо священики і учителі, бо саме їхнім тепер громадянським обовязком боротися з народною темнотою. Наш нарід працю любить — тільки треба дати їй почин, а діло піде якнайкраще вперед. Тоді то з певністю доля нам усміхнеться, як ми всі будемо одної незломної гадки! — Громадянин.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Відень пережив страшні хвилі. Голод і дороженечу, які тепер панують в тім місті, використали комуністи і приготовили погроми. Віденські газети пишуть, що в умовленім часі вирушили на місто товпи узброєні в каміння, штаби і інші знаряди і стали по дорозі нищити все, вибивали вікна, розбивали склепи і грабили товарі, вдиралися до готелів, каварень і ресторацій та товкли все, що попадало їм під руки — як зеркала, мраморні плити і взагалі знаряди. Так знищено великий готель «Брістоль», де свого часу приміщене було українське посольство. Тут товпа знищила виставу творів мистецтва і около 30 готелевих кімнат. Подорожні, ратуючи життя, повтікали до пивниць і там забарикадувались. Подібні шкоди зроблено і в инших готелях та льокалях. Поліція арештувала около пів тисячки демонстрантів, а шкоди доконані обчисляють на сотки міліярдів корон. Цим, очевидно, ще збільшено нужду в тім і так вже нещаснім місті.

У Вільні уступив ґенерал Желіговскі і передав владу иншому. Його уступленнє вимогла коаліція. Наслідник Желіговского має перевести вибори до сойму, який має рішити в імени населення, чи Виленщина має належати до Польщі чи до Литви. Проти переведення виборів на Литві запротестував большевицький уряд в Росії, доказуючи, що вибори можуть відбутись тільки в порозумінню з литовським урядом в Ковні. Що відповість на те Польща — поки-що не знати.

В Іспанії, як донесли віденські газети,

вибухла революція. Іспанію оголошено республикою, а король Альфонс утік з Мадриту. Поки-що нема потвердження цеї вістки, але вона є що найменше доказом, що в Іспанії кипить як в горшку. Невдоволення широких мас вже від довшого часу розхолітало тепершнє панованне богатої шляхти і злученого з ним високого клеру. Нещаслива війна з Мароканцями доляла оливи до вогню і в Іспанії можна всего сподіватись...

В Португалії, що є сусідкою Іспанії, ведеться шалена агітація большевицька. Непевність так велика, що посли чужих держав виїзджають, боячись революції.

Франція своєю політикою проти розброєння доведе до того, що вона буде ізольована т. є. ніяка з великих держав не буде підпирати її політики. Ми вже писали, що Італія невдоволена французькою політикою, а те саме дотичить і Англії, яка ніяк не хоче взяти відвічальности за протинімецьку політику Франції і помало зближується до Німеччини. Говорять, що Англія хоче уділити Німеччині полекші в сплаті воєнної контрибуції. Розійшлась була поголоска, що Німці дістануть тирічну мораторію і аж по трех роках зачнуть знов сплачувати довг. Ця вістка так подідала на грошевім ринку, що німецька марка, яка коштувала 15 пм. відразу підскочила на 23 пм. Найновіщі часописи доносять, що замісць мораторії плянує Англія якісь инші полекші, які поки-що держиться в тайні.

ВСЯЧИНА.

На поклик Гол. Управи УПТ у Львові гурток прихильників „Рідної Школи“ збирав в Белзі, у неділю, 6/XI 1921. в нутрі огорожі місцевої, парохіяльної церкви добровільні датки на „Дар для Рідної Школи“, при тім на виказі жертв вписував імена жертводавців та їхній дар. На церковній огорожі примістив афіш, на якому була вимальована жінка в народному одязі з пушкою в руках, була виписана синьо-жовтим друком оповістка про збирання датків на „Рідну Школу“ та приліплена була згадана вище відозва Головної Управи Укр. Педаг. Тва, витята з „Укр. Голосу“.

Гурток зібрав тогож дня понад 10 тисяч марок, які передав тов. Фуртаківній, щоби ту збірку відослала до Укр. Педаг. Тва.

Тимчасом державна поліція забрала від тов. Фуртаківної афіш, виказ датків та всі гроші і справу віддала до суду. Зазначити треба що гроші збирано в нутрі церковної огорожі та тому гурток прихильників Рідної Школи в Белзі не знає, чим він міг провинитися проти держ. поліції та стягнути на себе судове поступування.

Подаємо до відома нашій громаді, що маємо на складі марки „Рідної Школи“ по 1, 2, 4, 5, 10, 50 і 100 Мп. та артистичні листівки роботи арт. мал. А. Монастирського по 10 мп. Кождий український лист повиннося наліплювати марками „Рідної Школи“, а з приводу свят і. т. д. висилати виключно листівки У. П. Т. — Замовлення звертати на адресу: Українське Педагогічне Товариство Секція Рідна Школа, Львів-Ринок ч. 10. 1. пов.

Головна Управа У. П. Т.

Новий тижневик під назвою **Україна**, орган Політичного Комітету „**Національної України**“ (читай: Тарнів на еміґрації) появився дня 25 листопаду 1921 р. у Відни під редакцією Дра Івана Козакевича. Виходить на гарному папері на двох мовах: українській і французькій. Обіцяє, що з Новим Роком появлятисьме щоденно. Веде боротьбу з ґерманофільською пропаґандою, російсько-німецькою монархічною реакцією, з Шептицьким, Петрушевичом, Вишиваним, з українською еміґрацією, а вважає за своїх союзників російські демократичні ґрупи і Дон і Терек і Московію, Францію та Польщу.

Комітет уряджения томболі звертає увагу інтересованих, що підчас томболі відбудеться вильосовання рушника подарованого на ціли полонених та інтернованих. Всі, що перед двома роками закупили льоси на цей рушник, зволять зголоситися.

Минулого тижня уладили слуги, що гуртуються в Брацтві св. о. Миколая, вечер співу і деклямацій з нагоди імянин Преос. Владики. Дівчата зовсім поправно відспівали кілька пісень і деклямували. Свобода, з якою виконано кожду точку, спів без нот і без діріґента тільки в супроводі фортепяну, свідчить, що п. професорка Яцишин, яка підготовляла хорові точки, мусіла вложити в то дуже багато праці і енергії. Так само і деклямації, підготовлені п. Катею Марченко, адміністр. „Укр. Голосу“ виголошено зі зрозумінням і відповідним акцентом. Громадянство дуже вдоволене розходилось домів з цего симпатичного концерту і бажало, щоб наше жіноцтво більше посвятило часу слугам, що нидіють національно по чужих домах. Побажатиб, щоб і о. парох не ділив жінок на „овци“ і „козли“ — себто марійських і тих — з „Союза Укр.“ На жіночій політиці можна кепсько вийти, бо звісно — жінки заздрісні...

На „Рідну Школу“ зложили від 28|11—5|12 с. р. Питомці бурси Деш. К. 300; Ґрибовський 100; II. г. м. ґ. 550; **Ученики укр. ґімн. з нагоди Імянин Радника Романа Гамчикевича 17.510; Учит. Збір укр. держ. ґімн. з нагоди Імянин Радника Романа Гамчикевича 11.675.** Корженьовський І. 200; II. а. м. ґ. 1800; о. Наконечний А. (Збір громади Заміхів) 1095; Гладилович В. 250; Учительський Збір укр. держ. ґімн. (за грудень) 17.084. III. г. м. ґ. 335.

Руханково-музично-вокальний КОНЦЕРТ відбудеться **в суботу** дня **10. XII. 1921** стараннєм спортового кружка „**СЯНОВА ЧАЙКА**“ при укр. ґімн. в Перемишлі в салі „НАРОДНОГО ДОМУ“. Початок о 8. вечером. Проситься о як найчисленнійшу участь. **Комітет.**

На „Рідну Школу“ в Станіславові з приводу 40-літнього ювілею У. П. Т. зложили (в часі від 1|11 до 28|11 1921): молодіж українських ґімназій муж. і жіночої в Станіславові 122.254 Мп. і 1 доляр, молодь „Селянської Бурси“ в Станиславові 3.430; дохід з вечерниць (5|11 ц. р.) 29.940; збірку (6|11 ц. р.) по улицях Станіслава та біля церкви 105.336, зелізничники на заг. зборах „Нар. Дому“ 2.041; Гузар Лев, нотар з Галича 10.000; о. Сумик з Волосова 100; о. Дмитро Стек 1.000, Мартуся Садовська 100; інж. Корнеля 1 000; Сабатова 500; Чепила 1575; Столярчук 200; Ґеців 100; Савюк 80; Н. Даниш 1.000 та слідуючі **Громади**: Угринів горіш. і долішний 1.480; Волосів 1.000; Черніїв 500 + 5 554 в тім школярі 1.644; молодші громадяне 2.160 і старші громадяни 1.750); Росільна 2.100; Угорники 2.000; Боднарів 3.300; Радча 12.000, Молодьків 551; Хотимир 1.646; Крехівці 6.030; Глубоке 1.012; Ганусівці 1.550; Бринь 1.200; Кнігинин-місто 1.530; Кнігинін-Гірка 515; Кнігинін-Кольонія 2.360; Хриплін 3.010; Товмач 3.060; Олеша 500; Комарів 1.020; Пасічна 1.000; Блюдники 1.800; Рибно 4.300; Павелче 17.000; Стриганці та Юрківка 2.045; Похівка 780; Іванівка 3.000; збірка в церкві Острева 1.087; Бабче 1508 (в тім нач. гром. Н. Максимюк 385); Маркова 851; Темерівці 920; Єзупіль 616; Товмач (другий раз) 15000; Крехівці [школярі] 800; Межигірці 1909 і Тисмениця 8.719. — Вп. Жертводавцям складаємо щиру подяку. — За Управу „Рідної Школи“ в Станиславові: *Н. Даниш і Павлюх Гнат.*

Переписка Редакції: *Читальн. В. Р.* Наш редактор дуже гордий з того, що одержав таке гарне писанечко. Улекшує йому ситуацію обставин, що жінки не має, а то булаб біда, тай для Вас небеспека... Але пані експедиторка дуже згрішилась, прочитавши такі „заяви“ в адміністраційній почті. *Гром. Копичинці:* Дописи без підпису — до коша.

НАДІСЛАНЕ.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ відбудеться **в салі „Народнього Дому“ в ДОБРОМИЛІ** дня 11. грудня 1921. о год. 7½ вечером з нагоди Ювилею Тва „Просвіта“.

„Отаман Зелений“.

Під повищою назвою друкується великий, в двох частинах, сучасний роман відомого молодого письменника Клима Поліщука, в якому яскравими фарбами змальовано добу повстанчого руху на Великій Україні, що охоплює собою 1919—20 рр., коли цей рух набіряв особливого соціяльного виразу на тлі національної революції. Постать відомого повстанчого ватажка Зеленого ще за свого життя викликала серед ріжних політичних кол надзвичайне заінтересовання завдяки тому, що це була незвикло сильна мужицька натура, яка своєю впертістю в боротьбі за визволення заставляла переконуватися в своїй правді самих непереконаних і отвертістю та ясністю своїх льозунґів зуміла об'єднати коло себе широкі селянські маси, які й до сього часу не склали зброї. Зелений — сила українського Чорнозему, яка проснувшись з вікового сну неволі, вже не може повернутись до свого первісного стану і в своїх стремліннях до цілковитої обнови йде на найбільші жертви і чинить найбільші героїчні діла. Умови громадського політичного і економічного життя, серед яких виростала нова селянська думка про волю, знайшли в особі Зеленого свого найкращого представника, який після довгих-довгих змагань за неї ствердив її правдивість своєю смертю. Вміряючи, дає свій заповіт на майбутнє. Ті, що прочитають, цей роман, прочитають історію повстанчого руху Великої України, який по своїй силі богато раз перевищує Коліївщину, а по своїй ідейности оправдує не тільки себе, але й стару Коліївщину, бо свідчить про міць духової потенції того народу, який навіть через сотні літ тяжкої неволі все зостається тим самим — могутнім, сильним, свободолюбивим... Книжка „Отаман Зелений“ вийде з друку ще перед Новим Роком. Приймається передплату в сумі 600 Мп. за 1 прим. По виході книжки ціна буде вища. Адреса для замовлень: Видавництво „Русалка“, Львів, Куркова 10.

Хто надішле тепер передплату одержить книжку на Різдвяні Свята.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЄ

за упокій душі, в другу річницю смерти поручника У. Г. А.

Александра Крука

відбудеться в четвер дня **8. XII. 1921.** в катедральній Церкві о год. 8. рано, на котре запрошує

Родина.

Підписаний Комітет почувається до милого обовязку зложити сею дорогою признання і подяку арт.-малярській спілці „**Відродженнє**“ в Перемишлі в особах пп. Павла Запоріжського і Палія Неїла за прегарне розмалюванне хрестної дороги при церкві в Порохнику за ціну стосунково невелику. Проте цю фірму можемо поручити інтересованим кругам духовенства. Порохник. дня 2. падолиста 1921. — За Комітет: *о. Данило Бодревич, парох і декан в Порохнику, Йосиф Нижник. Михайло Фіґель.*

ПОДЯКА.

Отсим складаємо щиру подяку селянсько механічній ткальні; „Полотно“ у Львові за її безкорисний дар в текстильних товарах для бідних дітей і сиріт, як рівнож значний опуст при закупі мануфактури для бідних сиріт.

Бажаємо тій фірмі зі щирого серця як найкращого розвитку, щоби в будучині в ще більшій мірі могла вона дальше помагати тим добродійним народним інституціям, які часто ізза браку капіталу не можуть сповняти свого високого завдання.

Львівська філія українського краєвого товариства охорони дітей і опіки над молодіжю у Львові.

Секція сирітських матерей.

М. Говиковичева. *М. Білякова.*

Подяка.

Прибиті важким горем по втраті нашого найдорожшого Батька і Мужа бл. п. Володимира Балея, управителя школи в Микулинцях, уважаємо своїм почесним обовязком з глибини душі подякувати Товаришам і Прихильникам Покійного, що зволили віддати Йому останню прислугу. Особливо сердечно дякуємо Впов. Пану др-ови Розенманови, який на протязі трьох місяців з повним пожертвованием та гідною подиву безінтересовністю майже не відступав від хорого. Не менче сердечно і щиро дякуємо Всечеснійшому Отцю Евг. Каролеві за благодатні слова потіхи, якими він оосолоджував Покійному тяжкі дні хороби як також за ревні труди получені з похороном та за глибоко зворушливу пращальну промову. Так само живу вдячність висказуємо Всечеснійшому Отцю Декановн Л. Вайсови і Отцю катехеті Микульскому за ласкаву участь у похороннім святі. Особливо глибоко зворушили нас ревні заходи Управителя школи Пана Т. Ґолембовского разом з цілим Учительских Збором та учениками і ученицями Микулинецкої школи при устроєнню похоронного обходу та звеличанню памяти Покійного. Не можемо поминути ласкаві участи Впов. шкільн. Інспектора Пана Лесняковского, Впов. Пана Пастушенка представника „Тов. Взиїмної Помочи Учит.“ ,який попращав Покійного дуже теплою промовою, дальше Впов. Делеґата місцевої „Читальні Просвіти“ що також прощав Покійного, промовця від молоді Б. Мартиневича, як також всім з місцевого Хору і Капелі, які причинилися до звеличання сумного образу.

Користаємо також з нагоди, щоби висказати нашу глибоку вдячність Впов. Ґрафству Реям, які підчас недуги Покійного як також підчас похоронного обряду не поминули ніякої нагоди, щоби оказати свою особливу дбайливість та прихильність. для Покійного.

Жена і діти.

КОНКУРС.

З днем 1. січня 1922 опорожняєсь посада дяка-управителя хору при парохіяльній церкві в Лежайську. Знанне диріґентури конечне. За управу хорами „Просвіти“ окрема платня після умови. Зголошення вносити до **15.** грудня 1921 до гр. кат. Уряду парохіяльного в Лежайську. 2—3

Для дітей на св. Миколая!

поручає
— УКРАЇНСЬКЕ ПЕДАҐОҐІЧНЕ ТОВАРИСТВО —
А) ВЛАСНІ ВИДАННЯ:

Ч.		Мп.
187.	Франко: СУД С. Миколая	25
3.	Китиця желань	75
31.	Ілюстрована подорож довкола землі (гра для малих і старших)	150
93.	Клявдія Лукашевич: Серед цвітів	40
112.	Історія куска хліба	80
115.	Кіплінґ: В Джунґлях	120
147.	На далекій півночи	120
151.	Малі козаки	60
152.	На вакаціях	60
153.	Орлеянська дівчина	60
154.	Заниски недоброго хлопця	90
159.	Козацькі діти, образок з татарських часів в 2 діях	25
161.	Вінок на могилу Т. Шевченка, сцен. образок в 2 діях	25
163.	Як Незнайко став муравлем та що він тоді бачив	60
165.	Русалка Дністрова, сцен. образок в 2 діях	25
166.	Ю. Верн: Зоря півдня, ілюстрована повість	150
167.	Без старших, комедійка в 2 діях	25
168.	На самітнім острові	90
169.	Різдво Марусі, сцен. образ в I відслоні	25
170.	Єремієв: Збиточники	25
171.	Довічне ярмо, оповідання	60
172.	В горах, оповідання	60
173.	Кибальчич: З моїх спогадів	130
174.	Л. Єремієв: Малий траґіґ	25
175.	Діточе свято, сцен. образок в 2 діях	25
176.	Тарас дитина, в 2 діях	25
178.	Слідами Тараса, сцен. образ в 2 діях	40
180.	Тарас Шевченко, огляд життя і діяль. ілюстр.	60
185.	С. Кабарівська: Вкраїні служи	120
186.	К. Шарельман: Мізинчик	130

Б) ЧУЖІ ВИДАННЯ:

Ґете: Фавст (віршований переклад Загула з многими ілюстраціями)	150
Бехштайн: Казки ч. I (в многими ілюстр.)	260
Бехштайн: Казки ч. II (в многими ілюстр.)	260
Ґрімм: Казки (з многими ілюстраціями)	260
Корнієнко: Запорожський клад	60

Книгарням і відбірцям гуртовним уділяється відповідний опуст.

Замовлення і гроші слати на адресу:
Українське Педаґоґічне Товариство
Львів, Ринок ч. 10. I пов.

На св. Миколая і на Ялинку.

одинокий дарунок для дітей у віці 3—8 літ
це книжочка

ЮРЗА-МУРЗА

видана львівською філією українського краєвого товариства охорони дітей і опіки над молодіжю.

Ціна 170 Мп. без почтової посилки.

Дістати можна у Львові в книгарні ім. Шевченка Ринок. 10. і Ставропіґійського Інститута Руська 3. Крім того по всіх склепах „Народної Торговлі за виїмком Перемишля, Львова, Станиславова і Самбора, в Станиславові в „Українській книгарні“ в Перемишлі в „Народнім Базарі“. Дальше можна дістати у всіх повітових філіях укр. краєвого тов. охорони дітей і опіки над молодіжю а саме в Бережанах, Болехові, Городку, Жовкві, Журавні, Калуши, Сколім, Теребовлі, Старім Самборі, Ярославі, Бірчи, Галичи, Делятині, Любачеві Миколаєві, Надвірній, Радехові і Яблонові.

Купуйте всі!

Книжочка ця появилася на всіх европейських мовах в німецькій у 482 виданнях. На українську мову перелицював і доповнив Юра Шкрумеляк. Образки арт. маляра О. Куриласа.

За редакцію відвічає: Др. Володимир Загайкевич.

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.